

30. mája 2013

Ing. Peter Žiga, PhD.
Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Námestie Ludovíta Štúra 1
812 35 Bratislava

Vážený pán minister,

obraciame sa na Vás so žiadosťou o zabezpečenie ochrany slovenskej časti vyhláseného územia Svetového prírodného dedičstva UNESCO „Karpatské bukové pralesy a staré bukové lesy Nemecka“ (KBP UNESCO). Dôvodom našej žiadosti je neplnenie záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z Dohovoru o svetovom dedičstve, ktorý pre Slovenskú republiku, ako nástupníčku krajinu po bývalom Československu¹, platí od jej vzniku v roku 1993. KBP UNESCO na Slovensku **nemajú zabezpečenú ochranu**, čo je základnou povinnosťou každého zmluvného štátu. Slovenská republika deklaruje pred orgánmi UNESCO a pred celým svetom **neexistujúci stav už viac ako 5 rokov** od zápisu území do zoznamu Svetového prírodného dedičstva UNESCO. Zároveň ťažbou dreva a podporou projektov, smerujúcich k poškodeniu týchto území, pokračuje v systematickom ničení predmetu ochrany. Koná tak napriek tomu, že vypracovanie a podanie nominačného projektu ešte pod prvotným názvom „Pralesy Polonín“ schválila vláda SR v roku 1991 uznesením č. 439/1991.²

V procese vyhlasovania Karpatských bukových pralesov Slovenska a Ukrajiny (Rozhodnutie 31 COM 8B.16) za územie Svetového prírodného dedičstva UNESCO, v samotnom nominačnom projekte, ale aj v krokoch nasledujúcich po vyhlásení KBP UNESCO, došlo a dochádza k viacerým zásadným nedostatkom, na ktoré upozorňujeme všetky zainteresované subjekty už od roku 2008. V súčasnosti v týchto lokalitách vykonávajú rôzne subjekty lesohospodársku a poľovnú činnosť a sú tam plánované viaceré rozvojové projekty, ktoré sú v rozpore s predmetom ochrany KBP UNESCO. Dochádza k tomu aj napriek faktu, že v nominačnom projekte sa píše „*Manažmentový plán každého z nominovaných území je založený na prísnom nezasahovaní. Obe strany zaručujú prísnu ochranu nominovaných pralesov (podľa Ia). Hlavným cieľom je ponechať tieto územia na spontánny samo-regulačný vývoj bez antropických vplyvov*“. Všetky nami zistené činnosti negatívne ovplyvňujúce KBP

¹ Oznámenie č. 159/1991 Zb. federálneho ministerstva zahraničných vecí o dojednaní Dohovoru o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva.

² Rozšírenie nominačného projektu so zmenou názvu na Karpatské pralesy opakovane prijala vláda SR na základe predložených materiálov ministra kultúry a ministra ŽP v máji 2002. Na základe uvedeného minister životného prostredia v roku 2003 predložil na ďalšie posudzovanie a schvaľovanie riaditeľovi Centra svetového dedičstva v Paríži nominačný projekt. Finálny nominačný projekt, na základe ktorého bolo rozhodnuté o zápise predmetných lokalít do zoznamu Svetového prírodného dedičstva UNESCO, bol predložený ministrami životného prostredia Slovenska a Ukrajiny prostredníctvom MZV SR v septembri 2005.

UNESCO sú podrobnejšie popísané v priloženom dokumente, ktorým LZ VLK Východné Karpaty v októbri roku 2012 požiadalo o vyškrtnutie predmetných lokalít zo zoznamu UNESCO.

Orgány a organizácie rezortu ochrany prírody vykonali od roku 2008 viacero opatrení smerujúcich k náprave nedostatkov vyplývajúcich z nominačného projektu. Išlo predovšetkým o rokovania so spracovateľmi nominačného projektu, dotknutými rezortmi – MP SR a MO SR, medzirezortné rokovania, rokovania s vlastníkami a užívateľmi, spresňovanie výmery a hraníc a vypracovanie návrhu zonácie NP Poloniny. Vyvrcholením týchto snáh bolo podanie návrhov piatich prírodných rezervácií na schválenie v jeseni 2011 na KÚ ŽP v Košiciach a Prešove. Ich výmera, spolu s existujúcimi rezerváciami, sa približuje výmere KBP UNESCO uvedenej v nominačnom projekte. Počas schvaľovacieho procesu boli oslovení vlastníci a užívatelia, ktorí v prevažnej miere podali nesúhlasné stanoviská. Zarážajúci je fakt, že nesúhlasné stanoviská predložili všetci správcovia štátnych lesov (LPM Ulič, VLM SR, LESY SR). Obvodný úrad v sídle kraja v Prešove vrátil vo februári 2013 tieto návrhy odborným organizáciám ŠOP SR na prepracovanie. Zamietnutý bol aj náš návrh rezervácie Orlia, v ktorom sme navrhovali vyhlásiť rezerváciu iba na štátnych pozemkoch. V súvislosti s týmto postupom orgánu ochrany prírody sme podali žalobu na príslušný súd.

Vyzývame Ministerstvo životného prostredia SR, aby bezodkladne zabezpečilo ochranu lokality UNESCO „Karpatské bukové pralesy a staré lesy Nemecka“ prostredníctvom vyhlásenia navrhovaných prírodných rezervácií, tak, aby rezervácie rozlohou a bezzásahovým režimom zodpovedali nominačnému projektu. Zároveň poukazujeme na potrebu zabezpečiť náhradu finančnej i nefinančnej ujmy neštátnych i štátnych vlastníkov, užívateľov pozemkov a samospráv obcí na predmetných lokalitách.

Ak toto Slovenská republika prostredníctvom vášho ministerstva nedokáže zabezpečiť, žiadame, aby Slovensko požiadalo o zrušenie zápisu KBP v kultúrnom dedičstve UNESCO.

Táto žiadosť je štvrtou v poradí zo série, ktorú sme nazvali „*Desať najväčších skutočných problémov slovenskej prírody*.“

Ďakujeme Vám za pozornosť, ktorú ste venovali tomuto listu.

S pozdravom,

Ing. Juraj Lukáč

Lesoochranárske zoskupenie VLK

Email: juro@wolf.sk, telefón: 0903 – 77 29 56